Projektplan ”Starta och utveckla behandlingsinsatser genom boendestöd i försöks- och träningslägenheter”.

Kontaktperson
Enhetschef Jan Rönnberg
Box 24156
104 51 Stockholm
Tele: 508 10 000 vx
Mail: jan.ronnberg@ostermalm.stockholm.se

Bakgrund
På Östermalm är tillgången på försöks- och träningslägenheter mycket begränsad. Möjligheter finns numer att ansöka till bostadsförmedlingen om försöks- och träningslägenheter inom hela Stockholms stad.

Förvaltningen hade i december 2005 tillgång till 27 försöks- och träningslägenheter, varav 16 belägna på Östermalm och 11 i övriga staden. I lägenheterna bor 10 kvinnor och 17 män.

Behov finns av att förbättra metoder/arbetssätt för de personer som beviljats försöks-träningslägenheter, så att boendet blir en länk i rehabiliteringen i ett drogfritt, självständigt liv oberoende av bidrag och för att boendekedjan ska fungera bättre. Boendet ska också kunna utgöra ett alternativ till inackorderingshem och korttidsboenden.

Försökslägenhet är en insats där den boende under ett år ges möjlighet att visa att den klarar av eget boende. Målet är att den boende ska överta kontraktet på lägenheten efter detta år.

Träningslägenhet är en insats där den boende erbjuds stöd för att klarar av att bo i eget boende. Insatsen kan vara långvarig, beroende på den enskildes problematik.

Uppgift om vilken insats ansökan avser
Ansökan avser projektmedel till en boendestödjare som ska ha som arbetsuppgift att jobba med de boende i stadsdelsförvaltningens försöks- och träningslägenheter. Boendestödjaren ska i projektet arbeta tillsammans med Socialtjänstens bosamordnare, med uppsökaren och med berörda socialsekreterare, främst inom Vuxenenheten.

Bosamordnaren administrerar försöks- och träningslägenheter, dels vad gäller kontakten med bostadsförmedlingen dels med uppföljning av boendet. Bosamordnaren är knuten till staben inom Socialtjänsten. Bosamordnaren har ett nära samarbete med hyresvärdar.

Förvaltningens uppsökare ansvarar för utredning och uppföljning av icke aktuella ärenden där det inkommer anmälningar eller kännedom om hyres- eller elskulder samt störningar.

Socialsekreterarna utreder, motiverar och fattar beslut om insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Målgrupp
Målgrupp är för närvarande främst bostadslösa personer aktuella på Vuxenenheten, men även personer aktuella inom andra enheter inom Socialtjänsten på Östermalm. För närvarande finns ca 30 personer i målgruppen aktuella inom Socialtjänsten. Vanligtvis finns de flesta försöks- och träningslägenheter inom vuxen/missbruksenheter. Personerna i målgruppen har/har haft

missbruksproblem och är bostadslösa. Flertalet genomgår/har genomgått antingen öppenvårdsbehandling i enhetens regi eller extern slutenvårdsbehandling, båda med efterföljande eftervård. Personerna har när de flyttar in behov av boende med extra stödinsatser och har pågående rehabiliteringsinsatser.

Det kan bli aktuellt att klienter från andra enheter är Vuxenenheten ska få stöd i boendet av boendestödjaren, d.v.s. att även andra klienter än f.d. missbrukare ska få försöks- och träningslägenheter. Det arbetet vill förvaltningen utveckla tillsammans med bostadsförmedlingen.

För närvarande flyttar klienten efter avslutad slutenvårdsbehandling till inackorderingshem. Klient som genomgår öppenvård bor också på inackorderingshem. Försöks- och träningsboende blir enligt den nya modellen alternativ till eller steget efter inackorderingshem, med närhet till öppenvårdsinsatser framförallt för de boende i den egna stadsdelen. För att en rehabilitering ska lyckas fullt ut är det av stor vikt att få en ”egen bostad”.

Boendet kan fortgå trots att klienten inte längre är i behov av den omvårdnad som tillhandshålls, om andra alternativ saknas.

Vuxenenheten vid Östermalms stadsdelsförvaltning hade 2005 totalt 210 aktuella klienter med missbruksproblem. Av dessa var ca 30 st. bostadslösa. Vuxenenheten arbetar företrädesvis med personer med missbruk/beroendeproblematik. Enheten är samlokaliserad med landstingets öppna beroendevård, Östermalmsmottagningen, med en läkare och två sjuksköterskor.

Metod
I projektet kommer boendestödjaren som ansökan avser att ingå liksom Socialtjänstens bosamordnare, uppsökare och berörda socialsekreterare. De ska ha kontinuerlig kontakt i form av hembesök med den boende i försöks- och träningslägenheterna.

Boendestödjaren ska arbeta utifrån ett kognitivt, lösningsfokuserat och praktiskt orienterat förhållningssätt, att systematiskt lära den boende att hantera olika situationer i sin vardag på ett fungerande sätt, utifrån målsättningen att få ett självständigt liv.

Boendestödjarens uppgift blir att hjälpa klienten med praktiska göromål samt utveckla ett nyktert/drogfritt liv. Stor vikt ska läggas vid motivationsarbete i syfte att motverka återfall i missbruk.

Samarbete är under uppbyggnad med Östermalms beroendemottagning, så att urinprovskontroll ska kunna göras vid misstanke om återfall i missbruk.

Boende som har arbete ska få stöd i att återuppta/sköta sitt arbete. De som inte har arbete ska motiveras till att delta i arbetsmarknadsåtgärder/ arbetsträning eller aktiveras i olika fritidssysselsättningar. En målsättning är att minska bidragsberoende.

Vid behov ska budget- och skuldrådgivning erbjudas.

Varje boende som är aktuell i projektet ska ha en individuell handlings/arbetsplan.

Genomförande

1. Inventering/bedömning av vilka klienter/boende i tränings- och försökslägenheter som kan bli aktuella för projektet.
2. Informera bostadsförmedlingen om projektet.
3. Boendestödjaren påbörjar därefter sitt arbete med att träffa klienterna aktuella för försöks- eller träningslägenhet.
4. Bedömning av vilken hjälp den enskilde behöver för att klara av boende och/eller nykterhet/drogfrihet.
5. Upprättande av en handlingsplan för hur boendet ska se ut och vilka insatser som ska ingå för den enskilde. I handlingsplanen ingår tider för uppföljning.

Projektmål

- Tätare kontakt och bättre stöd till de personer som har försöks- eller träningslägenhet.
- Bättre möjlighet till rehabilitering genom en ”egen bostad” med individanpassat stöd och hjälp.
- Genom utökade stödinsatser kunna erbjuda fler klienter ”eget lägenhetsboende”.
- Genom bättre utnyttjande av befintliga resurser kunna erbjuda de personer som utgör målgruppen en möjlighet att komma vidare till ett självständigt boende.
- Lära den enskilde att utveckla ett fungerande levnadssätt, genom att sköta sin bostad, betala hyran, använda tvättmaskin, söka och etablera kontakt med grannar etc.
- Lära den enskilde metoder att i vardagssituationen motverka återfall i missbruk.
- Lära den enskilde att skapa och behålla fungerande kontakter med befintliga vårdresurser, såsom Vuxenenheten och Östermalms beroendeenhet som har en väl utbyggd vårdkedja.

Effektmål

- Skapa bättre resurser för rehabilitering inom stadsdelen.
- Med bättre resurser kan stadsdelen ansöka om och få fler försöks- och träningslägenheter och därmed kunna erbjuda boendena till fler personer.
- Fler personer kommer att lära sig att klara av eget boende på kortare tid.

Projekttid

Projektet ska pågå 2 år, från 2006-05-01 till 2008-04-30.

Befintliga resurser inom Vuxenenheten

Fem socialsekreterare utreder, motiverar och fattar beslut om insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

En alkohol- och drogterapeut arbetar med kartläggning av beroendeutvecklingen. Den grundliga kartläggningen innebär att rätt behandlingsinsatser vid rätt tillfälle kan erbjudas klienten.

Vuxenheten arbetar även med individuell- och grupp behandling enligt 12-stegsmodellen. Uppsökaren ansvarar för utredning och uppföljning av icke aktuella ärenden där det inkommer anmälningar eller kännedom om hyres- eller el-skulder samt störningar.

En socialsekreterare finns i den dagverksamhet för hemlösa som drivs i Convictus regi ”Bryggan Östermalm”.

Två Case Manager har som uppdrag att i norra innerstaden samordna resurserna med att motivera, stödja och samordna insatserna för personer med psykiska funktionshinder och komplexa vårdbehov s.k. dubbeldiagnoser.

Vuxenheten är samlokaliserad med landstingets öppna beroendevård, Östermalmsmottagningen, med en läkare och två sjuksköterskor.

Andra resurser i projektet
Bosamordnaren ansvarar för försöks- och träningslägenheter, för kontakten med bostadsförmedlingen och med uppföljning av boendet. Bosamordnaren är knuten till staben inom Socialtjänsten. Bosamordnaren har ett nära samarbete med hyresvärdar.

Om klienten är aktuell inom någon annan enhet än Vuxenenheten, finns ansvarig socialsekreterare där.

Övrigt
Bosamordnaren ansvarar för det administrativa kring lägenheten, följer upp hyresinbetalningar, eventuella anmärkningar från hyresvärden osv. Socialsekreteraren ansvarar för uppföljning av den enskildes rehabilitering och livssituation.

Gränsdragningsfrågor kommer för övrigt att diskuteras när projektet kommit igång.

Samverkansparter
Samverkansparter i projektet blir personal från alla Socialtjänstens enheter, Östermalms beroendemottagning, bostadsförmedlingen och hyresvärdar.

Utvärdering
Individuellt
Dokumentering görs fortlöpande i form av handlingsplaner/arbetsplaner som utvärderas och revideras var tredje månad tillsammans med boendestödjaren och den ansvarige socialsekreteraren. Handlingsplanen ska innehålla individuella kortsiktiga och långsiktiga mål, vilka insatser den enskilde har under projekttiden m.m. Handlings/arbetsplanen ska utvärderas fortlöpande och bedömas/mätas utifrån målen och anges troliga förklaringar till varför målen uppnås respektive ej uppnås.

Mål och metod
Första utvärdering sker efter sex månader, internt, då inventering/bedömning av målgruppen färdigställts samt att ansökningar om försöks- och träningslägenheter lämnats till bostadsförmedlingen. Därefter fortlöpande utvärdering av mål och metod var sjätte månad och avslutningsvis en slutrapport.

Förutom själva resultatet av insatserna ska metoden, målen och genomförandeprocessen utvärderas.

Utvärdering görs internt av boendestödjaren tillsammans med ansvarig enhetschef. Administrativt stöd kan ges av Socialtjänstens planeringssekreterare.

Styrgrupp
Styrgruppen kommer att bestå av programchefen för Socialtjänsten, enhetscheferna inom Socialtjänsten, bosamordnaren och boendestödjaren samt representant från brukarorganisation.

Styrgruppen kommer att träffas 2 ggr/termin och ha som uppgift att successivt utvärdera att projektet följer projektplan och ta ställning till eventuella behov av ändringar i projektplanen.

Referensgrupp
Referensgruppen kommer att bestå av en socialsekreterare från de berörda enheterna - d.v.s. alla enheter utom Enheten för arbetet och försörjningsstöd -, bosamordnaren, uppsökaren och boendestödjaren. Referensgruppen kommer att träffas en gång per månad och ha som uppgift att bedöma om målgruppen är den avsedda, om metoderna fungerar och om projektet utvecklas i enlighet med uppsatta mål. Eventuella avvikelser rapporteras till styrgruppen.

Finansieringsplan
Förvaltningens egna insatser till projektet blir kostnader för personal som är involverad i projektet, bosamordnare, uppsökare, de berörda socialsekreterarna samt kostnader för lokaler, tele, IT och övriga administrativa kostnader.

Förvaltningens kostnader för personer involverade i projektet:

Bosamordnare ½ tid 19,3 tkr inkl. avg.= 231,3 tkr/år
Uppsökare 37,1 tkr inkl. avg.= 445,5 tkr/år
Lön för berörda socialsekreterare
á 37,1 tkr inkl. avg.= 445,5 tkr/år

Kostnader för tele, IT och administration beräknas för projektet uppgå till 20 tkr/år.

Ansökan avser
Ansökan avser projektmedel till en boendestödjare,
beräknad kostnad 40 tkr inkl. avg./månad = 480 tkr/år.

Implementering i ordinarie verksamhet
Implementering i ordinarie verksamhet beräknas ske successivt då försöks- och träningsboende med de förstärkta resurserna kommer att ersätta och/eller komplettera andra boendeformer som köps av stadsdelen, såsom inackorderingshem och korttidsboenden. De förstärkta resurserna förväntas resultera i kortare och färre rehabiliteringsinsatser och färre återfall.

Sammanfattning av ansökan
Ansökan avser projektmedel för en boendestödjare som ska arbeta tillsammans med förvaltningens bosamordnare, uppsökare och socialsekreterare och ge stöd åt personer som beviljats försöks- träningslägenheter, så att boendet blir en länk i rehabiliteringen i ett självständigt drogfritt liv. Boendet ska också kunna utgöra ett alternativ till inackorderingshem och korttidsboenden.

Målgruppen är främst bostadslösa personer aktuella på Vuxenenheten inom Socialtjänsten på Östermalm. Personerna i målgruppen har/har haft missbruksproblem och är bostadslösa. Flertalet genomgår/har genomgått antingen öppenvårdsbehandling i enhetens regi eller extern

slutenvårdsbehandling, båda med efterföljande eftervård. Även klienter från andra enheter än Vuxenenheten kan bli aktuella i projektet, d.v.s. även andra klienter än f.d. missbrukare kan få försöks- och träningslägenheter. Det arbetet vill förvaltningen utveckla tillsammans med bostadsförmedlingen.

Nämndprotokoll
Bifogas protokoll från stadsdelsnämndens sammanträde 2006-02-16.